

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 4Csp/79/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920201745
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Zahorčák
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2020:7920201745.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudcom JUDr. Martinom Zahorčákom v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava - Ružinov, právne zastúpený: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 4012/30, Martin, proti žalovanému: L. R., G.. X.X.XXXX, K. X.M., I., o zaplatenie 1.532,80 Eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 14,17 Eur zastavuje.
- II. Nevracia žalobcovi súdny poplatok.
- III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 595,67 Eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- IV. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.
- V. Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal do žalovaného zaplatenia sumy 1.532,80 Eur s úrokmi z omeškania a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že ako právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. uzavrel so žalovaným dňa 19.8.2015 Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2.000 Eur. Žalovaný mal pôžičku splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach po 59,37 Eur až do celkovej sumy 3.562,20 Eur, pričom ku dňu podania žaloby uhradil sumu 1.390,16 Eur. Ďalej citoval § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov - Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) a § 565 OZ. Vzhľadom k tomu, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať danú pôžičku riadne a včas, žalobca listom zo dňa 22.7.2017 predžalobnou upomienkou vyzval žalovaného na úhradu dlžných splátok na čo poskytol žalovanému lehotu viac než 30 dní. Súčasne žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočnej lehote dlžné splátky neuhradil a preto žalobca poskytnutý úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 23.9.2017. Ďalej poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.: 16Co/33/2018 a v Trenčíne sp.zn.: 17Co/447/2016. Celkový dlh žalovaného predstavuje podľa žalobcu sumu 1.532,80 Eur. Žalobca si uplatňuje aj úroky z omeškania a to od 6.dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení o okamžitej splatnosti. Zmluvnú pokutu a náklady na vymáhanie pohľadávky si žalobca neuplatňuje.

K žalobe priložil splnomocnenie pre právneho zástupcu; Notársku zápisnicu o zlúčení spoločnosti s prílohami; Zmluvu o pôžičke; formulár dohody o uznaní dlhu a jeho splácaní; oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru; predžalobnú upomienku s doručenkou; Prehľad splátok a úhrad.

2. Súd vydal platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný riadne a včas odpor, ktorý odvodnil tým, že nárok žalobcu je podľa neho nedôvodný. Podľa žalovaného je predmetná zmluva o pôžičke neplatná, lebo ide o predtlačенú formulárovú zmluvu, ktorej obsah nemal žalovaný ako spotrebiteľ možnosť ovplyvniť. Ďalej uvádza, že dohodnutá úroková sadzba predstavuje výšku 27% ročne, pričom za obdobné úvery v danom období bola priemerná úroková sadzba vo výške 12,13% ročne. K tomu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn.: 1Mcdo/1/2009, Krajského súdu v Prešove sp.zn.: 3Co/151/2013 a 3Co/114/2014, rozhodnutie Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn.: 5Csp/67/2019. Žalovaný ďalej tvrdí, že predmetná zmluva obsahuje nesprávne uvedenú celkovú čiastku, ktorú ma spotrebiteľ na konci zaplatiť a nesprávne uvedenú RPMN. Správna celková čiastka má byť podľa neho 3.562,20 Eur a RPMN vo výške 28,25 %. Nesprávne uvedenie týchto údajov ma podľa neho podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov - o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Rovnako nesúhlasí s povinnosťou zaplatiť úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.532,80 Eur od 29.9.2017 do zaplatenia. Dodal, že od podania žaloby zaplatil žalobcovi sumu 14,17 Eur. Žalovaný je toho názoru, že keďže má byť daný úver bezúročný a bez poplatkov a platil doteraz splátky v zmluvne stanovenej výške, nemohol sa s plnením dostať do omeškania. Žalovaný je toho názoru, že žalobcovi patrí úrok z omeškania od dňa doručenia žaloby.

K odporu priložil potvrdenie o vykonaní platby zo dňa 16.3.2020 vo výške 14,17 Eur v prospech žalobcu.

3. Z dôvodu riadneho a včasného podania odporu, súd uznesením zrušil platobný rozkaz.

4. Na podaný odpor reagoval žalobca replikou, v ktorej vo vzťahu k platnosti zmluvy a údajným neprijateľným zmluvným podmienkam uvádza, že zmluva bola riadne podpísaná oboma zmluvnými stranami. V zmysle uvedeného tak boli splnené základné zákonné predpoklady pre platnosť právneho úkonu. Žalovaný rovnako tak nebol k podpisu zmluvy žiadnym spôsobom nútený a túto nepodpisal pod nátlakom. Zmluva neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, pričom žalovaný bol s parametrami zmluvy riadne oboznámený a tieto boli konkretizované vo forme zmluvných podmienok, s ktorými bol žalovaný riadne oboznámený. Žalovaný bol pri podpise zmluvy riadne oboznámený s tým akú istinu a aké príslušenstvo bude povinný platiť, teda zmluva dostatočne popisuje odplatu za poskytnutý úver, tieto nerozporoval a vykonával úhrady v zmluvne predpísanej výške, teda aj s príslušnou časťou úroku.

Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatnením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. K otázke zosplatnenia však uvádza, že žalovaný sa mohol o zosplatnení dozvedieť najneskôr dorúčením podanej žaloby. Žalobca uvádza, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom.

Žalobca je toho názoru, že celková suma pôžičky je v zmluve uvedená správne, nakoľko poistenie nie je obligatórnou súčasťou úveru, ale je fakultatívnym nákladom, ktorý je uplatňovaný na základe požiadavky žalovaného. Výpočet hodnoty RPMN sa vzťahuje na poskytnutý úver, pričom poistenie nie je úverom. Uvedená skutočnosť je na zmluve vyjadrená slovami, že poistenie nie je povinné. Celková suma pôžičky je tak vyjadrená s poukazom na základné a obligatórne parametre zmluvy. Ako vyplýva z kalkulačky na výpočet RPMN, poistenie ani nie je obsiahnuté ako možnosť dodatočného nákladu.

Žalobca je toho názoru, že uplatňované úroky zo zmluvy nie sú v rozpore s dobrými mravmi.

Žalobca oznámil súdu, že nakoľko žalovaný vykonal dňa 16.3.2020 úhradu dlžnej čiastky vo výške 14,17 Eur, žalobca netrvá na uplatnenej žalobe v časti 14,17 Eur, pričom v tejto časti berie podanú žalobu čiastočne späť a v prípade úhrady žiada o vrátenie krátenej časti súdneho poplatku.

5. Na repliku žalobcu reagoval žalovaný duplikou, v ktorej uviedol že trvá na tvrdeniach, podľa ktorých išlo zo strany žalobcu o predpripravenú formulárovú zmluvu, ktorej obsah žalovaný spotrebiteľ nemohol ovplyvniť či odmietnuť podpísať niektoré časti zmluvy. Taktiež zopakoval, že úroky uvedené v zmluve považuje za neprímerane vysoké, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi. Ďalej doplnil, že je toho názoru, že žalobca pred poskytnutím úveru neskúmal dôkladne bonitu žalovaného - spotrebiteľa, čo má mať za následok, že žalobca nie je oprávnený požadovať zosplatniť úver - žiadať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Podľa názoru žalovaného, žalobca nepredložil súdu v žalobe žiaden dôkaz o tom, že dôkladne skúmal bonitu žalovaného pred poskytnutím úveru a to okrem príjmu posúdením aj výšku výdavkov, zohľadniť vyživovaciu povinnosť ako aj výšku mesačných splátok iných,

už poskytnutých úverov. Ide podľa neho o ďalší dôvod zakladajúci bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru.

6. K duplike žalovaného sa vyjadril žalobca, v ktorom vo vzťahu k overovaniu bonity žalovaného poukázal na tú skutočnosť, že Občiansky preukaz žalovaného nebol žiadnym spôsobom odcudzený a klient splňal štandardné rizikové podmienky. Klient podpisom danej zmluvy prehlásil, že všetky uvádzané údaje sú pravdivé. Žalovaný taktiež prehlásil, že ku dňu podpisu zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Uvedené vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy, teda žalovaný mal možnosť sa s podmienkami plnenia oboznámiť a tieto nerozporoval. Zmluvné podmienky boli žalovaným riadne podpísané. Žalovaný zároveň z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu a na druhej strane aj jeho mesačné výdavky. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa tak s poukazom na žalovaným uvádzané hodnoty javí ako primeraná. Žalovaný spočiatku riadne uhrádzal predpísané mesačné splátky, pričom žalobca nemá dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanému riadne splácať poskytnutý úver a o týchto ani nemohol mať vedomosť. Žalobca taktiež poukazuje na tú skutočnosť, že žalovaný žiadnym spôsobom neinformoval žalobcu o zmene finančných pomerov, ktoré by znemožnili žalovanému riadne splácanie poskytnutého úveru. Rovnako tak zo strany žalovaného nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorú by žalobca posúdil a so žalovaným dohodol nové podmienky splácania. V závere uviedol, že súhlasí s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania.

7. Žalovaný sa už k vyjadreniu žalobcu nevyjadroval, iba oznámil súdu, že nenavrhuje vykonať ďalšie dôkazy a že súhlasí s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania.

8. Z dôvodu, že strany súhlasili s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania, súd verejne vyhlásil rozsudok dňa 25.9.2020.

9. Súd vykonal dokazovanie vyjadreniami strán, predloženými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

10. Právny predchodca žalobcu uzavrel dňa 19.8.2015 so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v zmysle ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 2.000 Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 60 mesačných pravidelných splátkach po 59,37 Eur (splátka úveru 57,70 Eur + 1,67 Eur poistenie) s celkovými nákladmi spotrebiteľa vo výške 1.462 Eur, s celkovou čiastkou, ktorú ma spotrebiteľ nakoniec zaplatiť vo výške 3.462 Eur, so sadzbou poistenia 2,90%, priemernou hodnotou RPMN vo výške 18,01 %, s RPMN vo výške 27%, s prvou splátkou dňa 20.9.2015, s odplatom vo výške 27%, s termínom splatnosti splátok vždy k 20.dňu v mesiaci, s dobou trvania zmluvy určenou do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy, s fixnou ročnou úrokovou sadzbou vo výške 27%, s termínom konečnej splatnosti 8/2020, s najvyššou prípustnou výškou odplaty 27%. Poistenie schopnosti splácať splátky pôžičky bolo nepovinné. Žalovaný si zvolil základný súbor poistenia. Žalovaný mal možnosť vybrať si základný súbor alebo komplexný súbor poistenia. Zo zmluvy ďalej vyplýva, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy predložil žalobcovi platný občiansky preukaz a kópiu aktuálneho výpisu z účtu, kde je uvedená výška príjmu a odosielateľ. Žalobca žiadnym iným spôsobom neskúmal bonitu žalovaného. Z prehľadu splátok a tvrdenia strán sporu vyplýva, že žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 1.390,16 Eur a podaní žaloby zaplatil žalobcovi sumu 14,17 Eur. Žalovaný zaplatil žalobcovi doposiaľ sumu 1.404,33 Eur. Žalobca vzal vo svojej replike vzal žalobu v časti 14,17 Eur späť.

Podľa lustrácii v súdnom registri je evidentné, že žalovaný je stranou sporu vo viacerých sporoch vedených na tunajšom súde a to pod sp.zn.: 4Csp/286/2019, 4Csp/287/2019, 4Csp/387/2019, 9Csp/170/2019, 4Csp/33/2020, v ktorých uzavrel žalovaný zmluvy o spotrebiteľských úveroch pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danom prípade, pričom niektoré z predchádzajúcich zmlúv boli zabezpečené dohodou o zrážkach zo mzdy.

11. Podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

12. Z dôvodu, že žalobca vzal žalobu v časti 14,17 Eur späť, súd konanie v zmysle vyššie citovaného ustanovenia zákona, konanie v tejto časti zastavil.

13. Podľa § 7 ods. 7 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov - o súdnych poplatkoch (ďalej len „ZoSP“), ak sa po podaní návrhu rozšíri predmet poplatkového úkonu, poplatok sa doplatí. V odvolacom konaní sa poplatok doplatí len vtedy, keď sa zvýši cena predmetu poplatkového úkonu na návrh. Ak sa po podaní návrhu obmedzí predmet poplatkového úkonu pred prvým pojednávaním, vráti sa zodpovedajúca časť poplatku.

14. Podľa § 11 ods. 3 ZoSP, poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, odvolania, žaloby na obnovu konania alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa žaloba, návrh na začatie konania, odvolanie, žaloba na obnovu konania alebo dovolanie odmietlo alebo vzalo späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz; to neplatí, ak bolo dovolanie odmietnuté z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Ak sa návrh na začatie konania o rozvod manželstva vzal späť po prvom pojednávaní na príslušnej inštancii súdov, vráti sa polovica všetkých zaplatených poplatkov. V konaní pred správny súd sa poplatok vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa správna žaloba, kasačná sťažnosť alebo žaloba na obnovu konania odmietla alebo vzala späť pred pojednávaním veci.

15. Podľa § 11 ods. 4 ZoSP, okrem poplatku v konaní o rozvod manželstva a poplatku, ktorý sa vracia podľa odseku 1, sa poplatok alebo jeho časť (preplatok) vracia krátený o 1 %, najmenej však 6,70 eura. Ak sa návrh vzal späť pred zaplatením poplatku, poplatok sa nevyrubuje.

16. Žalobca vzal žalobu v časti 14,17 Eur späť, čo predstavuje 0,92% žalovanej sumy pričom po krátení o 1% resp. najmenej o 6,70 Eur súdu vychádza záporná hodnota, čo znamená, že žalovanému niet čo vrátiť, a preto súd v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona rozhodol, tak, že nevrátil žalobcovi časť zaplateného súdneho poplatku.

17. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podaná žaloba je v časti 595,67 Eur dôvodná. V prevyšujúcej časti je žaloba nedôvodná.

18. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Z.z. v znení neskorších predpisov - Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 52 ods. 1, 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

20. Podľa § 52 ods. 3, 4 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

22. Podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

23. Podľa § 2 písm. a), b) ZoSÚ, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

24. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

25. Podľa § 2 písm. g) ZoSÚ, celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poisťné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.

26. Podľa § 2 písm. h) ZoSÚ, celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

27. Podľa § 2 písm. i) ZoSÚ, ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa §19.

28. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

29. Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ, Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101>> sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch a úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

30. Podľa § 7 ods. 16 písm. a), b) ZoSÚ, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

31. Podľa § 7 ods. 17 písm. a), b) ZoSÚ, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8 a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

32. Podľa § 7 ods. 20 ZoSÚ, na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

a) čistý príjem spotrebiteľa,

b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,

c) výška splátky spotrebiteľského úveru a

d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

33. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti:

písm. h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

34. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p).

35. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

36. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

37. Podľa § 11 ods. 4 ZoSÚ, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

38. Podľa Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C - 449/13 -CA Consumer Finance SA vs. Ingrid Bakkaus, zásada efektivity by bola porušená ak by dôkazné bremeno nesplnenia povinnosti veriteľa zaťažovalo spotrebiteľa. Tento totiž nedisponuje prostriedkami, ktoré by mu umožňovali preukázať, že veriteľ mu neposkytol informácie a neoveril jeho úverovú bonitu. Naopak zásada efektivity je dodržaná, ak je veriteľ povinný pred súdom preukázať správny výkon svojich predzmluvných povinností: obozretný veriteľ si musí byť vedomý nevyhnutnosti zbierania a uchovávanía dôkazov o splnení svojich informačných povinností a povinností poskytnúť vysvetlenie.

39. V zmysle vyššie uvedeného je evidentné, že v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah nakoľko žalobca pri uzatváraní a plnení zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaný pri uzatváraní a plnení danej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Ani samotné strany nespochybňujú skutočnosť, že v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah.

40. Sporné medzi stranami je posúdenie toho, či žalobca pri poskytovaní úveru dostatočne skúmal bonitu žalovaného ako spotrebiteľa. Žalovaný je toho názoru, že žalobca porušil jeho povinnosť skúmať dôsledne bonitu žalovaného pred poskytnutím úveru, čoho následkom je, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalobca s názorom žalovaného nesúhlasí. Rovnako sporná je žalovaným namietaná absencia povinných údajov v zmluve - nesprávne uvedená RPMN, nesprávne uvedená priemerná úroková sadzba, celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť. Za sporné súd považuje aj žalovaným namietané neprijateľné zmluvné podmienky spočívajúce v predložení predtlačenej formulárovej zmluvy.

41. Veriteľ v zmysle § 7 a 11 ZoSÚ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdaje, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzatvorením zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičstva, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, ktorá bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o zachovanie 100%-nej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď s pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod.. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZoSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza

ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z vlastných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.1.2017, sp.zn. 7Co/126/2016).

42. Povinnosťou žalovaného pre úspešné určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru bolo preukázať, že žalobca mu poskytol úver bez toho, aby dôkladne skúmal jeho bonitu. Vzhľadom na predmet sporu a uvedené skutočnosti sa v zmysle negatívnej dôkaznej teórie presúva dôkazné bremeno na žalobcu ako poskytovateľa úveru, ktorý bol povinný preukázať relevantnými dôkazmi, že dôkladne skúmal bonitu žalovaného predtým než mu poskytol úver.

Na základe vykonaného dokazovania súd konštatuje, že žalobca neskúmal dostatočne bonitu žalovaného. Žalovaný splnil svoju povinnosť tvrdenia tým, že uviedol, že žalobca si nespĺnil svoju zákonnú povinnosť skúmať dostatočne bonitu žalovaného pri poskytovaní úveru. Žalobca namiesto toho, aby predložil relevantné dôkazy o tom ako skúmal bonitu žalovaného z pohľadu jeho príjmov, výdavkov, jeho zadlžeností, tak procesnú obranu postavil na tvrdeniach, že žalovaný bol oboznámený s podmienkami podpísania zmluvy a že svoje príjmy ako aj totožnosť mu dostatočne preukázal predložením občianskeho preukazu a potvrdení zamestnávateľa o príjme a tiež tým, že žalovaný neinformoval žalobcu o zmene jeho finančných pomerov, ktoré by žalovanému znemožnilo riadne splácať úver. Žalobca nepredložil súdu relevantný dôkaz o tom, že skúmal zadlženosť žalovaného pred poskytovaním úveru. Ak by dôkladne skúmal pomery žalovaného napríklad lustráciou v databázach dlžníkov či databázach bankových a nebankových inštitúcií, tak by zistil, že žalovaný mal viacero finančných záväzkov voči rôznym finančným inštitúciám. Týmto žalobca výrazne prispel k zadlženosti žalovaného, keď aj napriek existencii viacerých finančných záväzkov a vzhľadom na príjem žalovaného, mu poskytol úver, ktorý s ohľadom na spomínané okolnosti muselo byť pre žalovaného neprimerane náročne splácať. Ako už bolo spomenuté vyššie, v danom prípade ide o spotrebiteľský spor a vzhľadom na povahu namietanej povinnosti žalovaného skúmať bonitu, je zrejmé, že žalovaný si splní svoju povinnosť tvrdenia tým, že uvedie konkrétne porušenie, pričom je v zmysle negatívnej dôkaznej teórie povinnosťou žalobcu preukázať súdu, že v čase poskytovania úveru dôkladne skúmal finančnú situáciu žalobcov ako po stránke aktív, tak aj po stránke pasív, čím by získal ucelený pohľad na finančnú situáciu žalovaného ako dlžníka a zistil by jeho skutočnú schopnosť splácať úver. Žalobca dané nepreukázal a preto súd dospel k záveru, že žalobca porušil jeho povinnosť v zmysle § 7 ods. 2 ZoSÚ, čo ma v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ za následok, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na vyššie uvedené, žalobca nebol taktiež oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť celého úveru resp. takéto vyhlásenie je podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ neplatné.

43. Vo vzťahu k namietanej celkovej čiastke, ktorú má žalovaný spotrebiteľ zaplatiť, súd uvádza, že sa zhoduje s argumentáciou žalobcu. Zo zmluvy jasne vyplýva, že poskytnutie úveru nebolo podmienené vzatím poistenia, a preto nemožno splátky poistenia zohľadniť v celkovej čiastke, ktorú má žalovaný spotrebiteľ zaplatiť. Po prepočte splátok úveru bez poistenia vychádza rovnaká suma ako je uvedená v zmluve.

44. Pokiaľ ide o nesprávne uvedenú výšku RPMN, tak súd sa rovnako zhoduje s argumentáciou žalobcu a dodáva, že výška RPMN bola uvedená správne, na koľko v nej nemožno zohľadniť nepovinné poistenie, pričom po prepočte RPMN podľa zákonom predpísaného vzorca uvedeného v prílohe č. 2 ZoSÚ vychádza súdu rovnaká RPMN ako tá, ktorá je uvedená v zmluve. K tomu súd považuje za potrebné dodať, že výpočet RPMN podľa internetovej kalkulačky, má len orientačný charakter.

45. Zmluvne uvedená výška fixnej ročnej úrokovej sadzby 27% je podľa názoru súdu neprimerané vysoká, nakoľko podľa štatistík NBS bola priemerná úroková sadzba pre spotrebiteľské úvery poskytnuté

v 3.štvrtroku roku 2015 s dobou splácania od 1 do 5 rokov vo výške 12,13%. Z uvedeného vyplýva, že zmluvne uvedená úroková sadzba je viac než dvojnásobne vyššia ako bola úroková sadzba pre obdobné úvery na trhu v danom čase. Súd hodnotí takúto výšku úrokovej sadzby ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, lebo ide o ustanovenie, ktoré je zjavne neprijateľné voči spotrebiteľovi ako zmluvnej strane tým, že žalovanému spotrebiteľovi bol poskytovaný úver za výrazne nevýhodných podmienok v porovnaní s tým, aké ponúkali iné subjekty na trhu v danom čase. S poukazom na rozhodovaciu prax súdov a zásadu výkladu jednotlivých zmluvných ustanovení a zmluvy v prospech ich platnosti, súd hodnotí len danú zmluvnú podmienku, týkajúcu sa úrokovej sadzby ako neprijateľnú.

46. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku nemožno považovať žalovaným namietanú predtlačенú formu zmluvy, ktorej obsah nemohol žalovaný ako spotrebiteľ ovplyvniť, lebo táto skutočnosť nebola súdu žalovaným nijak preukázaná, pričom súd v zmluve nespomínal časti resp. ustanovenia, ktoré by preukazovali tvrdenia žalovaného. V súvislosti s tým súd dodáva, že skutočnosť, že niektoré ustanovenia (hlavne pokiaľ ide o všeobecné obchodné podmienky) žalobca ako subjekt poskytujúci úvery má predpripravené, nemožno hodnotiť ako tie, ktorých obsah nemohol spotrebiteľ ovplyvniť. Z konkrétnych zmluvných podmienok týkajúcich sa výšky úveru, počtu splátok, výšky splátok, či možnosti vziať si poistenie a vydanie kreditnej karty možno usudzovať, že žalovaný mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy.

47. Z dôvodu, že žalobca porušil svoju povinnosť v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ, nie je oprávnený v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ od žalovaného spotrebiteľa vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Keďže nedošlo k zosplateniu celého úveru, nie je žalobca oprávnený požadovať od žalovaného ani úroky z omeškania, lebo žalovaný sa nedostal so svojim plnením do omeškania. Z uvedeného dôvodu súd nepriznal žalobcovi nárok na zaplatenie úrokov z omeškania.

48. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

50. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP a 256 ods. 1 CSP, a teda nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov konania, lebo žalovaný bol v konaní úspešný v rozsahu 922,96 Eur zo žalovanej sumy 1.532,80 Eur, čo predstavuje 60,213 % ? 60,21%, od ktorého bola odpočítaná čiastka 609,84 Eur predstavujúca úspech žalobcu a zavinené zastavenie konania žalovaným v rozsahu 39,79 %. Úspech žalovaného teda predstavuje 20,42%, avšak nakoľko žalovanému žiadne preukázateľne trovy nevznikli, súd rozhodol tak, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Trebišov (§ 362 ods.1 CSP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.